СБОРНИКЪ

ОТДВЛЕНІЯ РУССВАГО ЯЗЫВА И СЛОВЕСНОСТИ НИПЕРАТОРСКОЙ АВАДЕМІН НАУКЪ. Томъ LXXXIX, № 4.

СБОРНИКЪ НАРОДНЫХЪ ПЪСЕНЪ

ЗАПИСАННЫХЪ

ВЪ ПОСЕЛКЪ КАЛЮГА-КОМАРНО, РОГОЗНЯНСКОЙ ВОЛ., КОБРИНСКАГО УЪЗДА, ГРОДНЕНСКОЙ ГУБ.

и. Е. БЫЧКО-МАШКО.

С.-ПЕТЕРБУРГЪ.

типографія императорской академіи наукъ. Вас. Остр., 9 линія, № 12. 1911. Напечатано по распоряженію Императорской Академіи Наукъ.

Май 1911 г. Непремінный Секретарь, Академикъ С. Ольденбурга.

При чтеніи пѣсенъ необходимо имѣть въ виду слѣдующее:

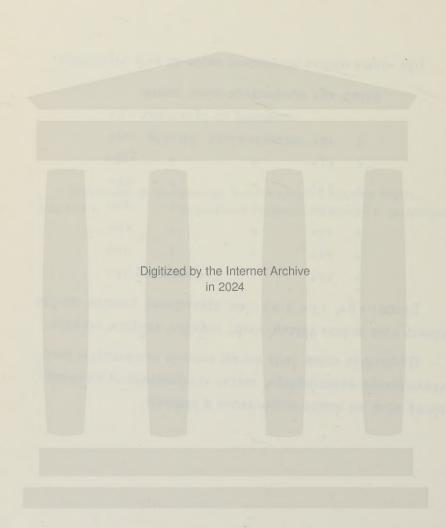
Буква «й» обозначаетъ звукъ, тожде-

ственный съ нѣмецкимъ «ü»

»	αM»	соотвѣтствуетъ	русской	«Ы»
))	«ï»	»	»	«йй»
»	«i»	»	»	«N»
))	«e»	»	»	« G »
))	«e»	»	»	«e»
»	«ĭ»	»	»	«T»
"	a En)) II -	.c ขอ ค.ย ค.c ห ด หั	«F»

Буквы: «й», «у» и «о» въ нѣкоторыхъ словахъ могутъ стоять одна вмѣсто другой, напр., «пийду», «пуйду», «пойду».

Нѣкоторыя слова ради риемы немного коверкаются, напр., «тихесенький-малюсенький», вмѣсто «тихесенький-малюсінький»; кромѣ того, не всегда соблюдаются и ударенія.

1. Ой, ходив чумак...

Ой, ходив чумак сім літ по Дону; Ой, ни було пригодоньки николи ёму. (2 р.) Як пришов чумак на кримський базар, Стала ёму пригодонька, сам молод заслаб. (2) Пришов до ёго атаман ёго; Бире, бире за рученьку, питає ёго: (2) «Ой, брате, чумаче, що тобі болить?» — «Болить же мні спина и болить живіїт; (2) Болить же мні спина, болить голова; Нищяслива моя доля, чужа сторона! (2) Бири, атамане, гроши и воли, Ратуй, ратуй чумаченька въ чужий стороні!» (2) Як стали чумака у дил пускати, Тогді стали по чумаку воли рикати. (2) Зарули воли стоячи в ярмі, — То по тому чумаченьку, що в сприй землі. (2) Сборникъ II Отд. И. А. Н.

2. Ой, тенер я тутай...

«Ой, теперь я тутай, А завтра виїду, Будеш, мила, припадати До моёго сліду». — «Ой, ни припадала I припадати ни буду, Горувала я с тобою — I без тебе буду». Ой, на горі ячмінь, А в долини жито, Ідут вісти з України, Що ёго забито. Бито, ни забито, Вволочяно в жито, Чирвонею китайкою Оченьки накрито. Прилитіла пава, В головоньци впала; Подоняла китаєньку I защибитала. Ой, як пришла мила, Мила чорнобрива, Подоняла китаеньку І загаласила:

«Чп ти, милий, впився, Чи с коня звалився, Чи на мене молодую Вельми зажалівся?» — «Ой, я ни упився, С коня ни звалився, Но на тебе, моя мила, Вельми зажалівся».

3. Нима в світи так никому...

Нима в світи так никому, Як козаку молодому. (2 р.) Нитди с коня ни ссядае, Лучка с пличка ни здиймає. (2) С сидла ножок ни виймае, До дівчини одїжжає. (2) Як приїхав пуд ворота: «Чом ни вийдеш, дивчя-злото? (2) Чом, дівчино, ни виходиш, Чом до мене ин говориш?» (2) - «Ой, як же мні виходити I с тобою говорити,— (2) Лижить нелюб на постели, Щоб мні ёго ни збудити». (2) - «Дівчинонько моя люба, Отхилися од нелюба. (2)

Отхилися одъ нелюба,
Забью ёго як голуба». (2)
— «Ой, чи трапиш, чи ни трапиш,
Оно мое житте стратиш. (2)
Сядь на коня вороного,
Виїд із двора моёго. (2)
Сядь на коня, їдь із двора,
Вже ти ни мій, я ни твоя. (2).
Вже ти ни мій, я ни твоя;
Головонько бідна моя!» (2)

4. Була Польща, була Польща...

ни за-сту-пить син за бать-ка, а бать-ка за си-на.

Була Польща, була Польща, А тепер Россэя (или: тепер Україна), Ни заступить син за батька, А батько за сина. Пошов батько із сохою, А син з бороною, Пошла мати жита жяти Разом із дочкою. Ой, жне мати густе жито І жменями кладе; Чорна хмара наступає, Дрйбний дощик іде.

Ой, приїхав наш окомон На сивуй кобили: «Чом, «галгани», за погоди Снопив ни зносили?...» Ой, кувала зозуленька. Кувала, кувала, Як панщина, даремщина От панив втикала. Пошла панщина, пошла панщина Аж мости (гори) траслися, А за єю вражьї ляхи: «Панщино, вирнися!» — «Ни вирнуся, ни вирнуся, Ни маю до чого: Було хлопув шанувати, Як здоровья свого. За що, пане, за що, пане, За що хлони бити; Дай хлопови гроший жменю, То буде робити». У нашого окомона Подерти онучи; Ой він плаче и ридає По панщини йдучи. У нашиї окомончи Подерта хустина; Вона плаче и ридає, Що голе дитина. «Побудь же ти, даремщино, Хоч ще три годочка, — Будуть в мужа онученьки, А в мене сорочка». - «Ой, як же мні вирнутися До вас, нидовірки, —

Круз вас люде цілий рочок Ни знають ниділки». Подякуймо ми Царови І своййй Цариці,— Закопала панщиноньку На прусський границі. Подякуймо ми Богови І своёму Цару, Що Вйн скинувъ панщиноньку, Мужицькую кару.

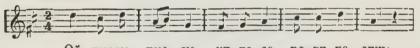
5. Була собі удова...

Була собі удова, Дочку замуж отдала У виликую симью, У чужую сторону. «Ой, виликая симья Вже вичерати сіла, Ой, а мене молоду Посилають по воду. По водиченьку ішла. Той наслухалася; Із водиці ішла, Той наплакалася, Що у хати говорять, Милинького наводять: «Чом ти жинки ни быш, Нащо її жялуєш?» Ой, вийду я за гору. Всюди гляну, подивлюсь, -Всё чужая сторона; В мене родоньку нима. Бачу — мати іде I сто злотих нисе, --Ой, за мене молоду Вона викуп нисе. «Вирнись, матко, до дому, Схавай гроши в комору, — Твої гроши пропадуть, Мене тобі ни дадуть».

6. Ой, хмелю, хмелю...

Moderato.

Ой, хмелю, хме-лю, ни по де-ре-ви хо-диш;

ой, чом ти, хме - лю, зго-лов-ки пи ви-хо - диш.

Ой, хмелю хмелю, ни по дереви ходиш.

Ой, чом ти, хмелю, з головки ни виходиш. (2 р.)

Ой, як пуйду я горою, долиною,

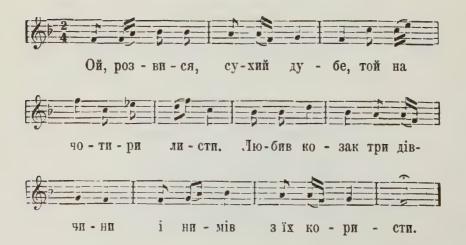
Ой, то найду я вербоньку с калиною. (2)

Ой, як пуйду я чириз тещину пустку,

Ой, то найду я вишиваную хустку. (2)

Ой, чи дівчина, чи ни дівчина шила, Ой, оно моє серденько висушила. (2) Ой, і як пуйду я пуд тещини сіни, А въ меї тещи всі вичерати сіли. (2) Ої, чи дадуть, чи ни дадуть мні їсти, Альби сказали коло дівчини сісти. (2) Ої, чи дадуть, чи ни дадуть мні лошки, Альби сказали: «Посиди зятю, трошки». (2) «Ой, ти ни мій зять, а я ни твоя теща, Иди пид сто дяблув, ни суши мого серця!» (2) Ой, як пуйду я до криниці водиці. А в тий криниці три баби чаровниці. (2) Ой, одна тая, що коровки чяруе, А друга тая, що куханнечко псус, (2) А третя тая, що мати дочку била: «Нащо ти, доню, дворака полюбила?» (2) — «Ой, як мні, мати, дворака ни любити, — Де йде, де їде, становицця говорити». (2)

7. Ой, розвися, сухий дубе...

Ой, розвися, сухий дубе, Той на чотири листи. Любив казак три дівчини I ни мів з їх користи. Одна пошла в висень замуж, А другая у мясниці, А третяя чирнявая Пошла в ліс по чирниці. «Ягодоньки, чирниченьки, Бодай віте ни зродили,---Віте мене молодую С куханнечком розлучили. Себ я була зозулькою, Себ я вміла кувати, Политіла б на Вкраїну Милинького шукати. Як я була у батенька, То я крамом крамувала; Як я пошла до свікорка, Сиви води запрягала. Запрягу я сиви воли I поїду горати, I згору я поля ниву, А другого половину. Ой, згору я поля ниву, А другого половину; Посію я жита жменю, А другую ячменю. Ой, пойду я жита жяти, А ячменю выязати. Ой, вийду я на дорогу Милинького виглядати. Ідут хлопци з України; Куханнечко мижи їми.

Ой, я свое куханнечко
Мижи їми познала.
Ёго шяпка соболёва,
Китаєнька шолкова;
Самъ билявий, ус чирнявий,
Тиха, мила розмова».

8. Широкая гуличенька...

Шпрокая гуличенька, Я ще шіршу протрепчу; Ой, я на тий гуличеньци Клин-дерево посаджу. Рости, рости, клин-дерево, Рости вгору високо. Похавала милинького В спру землю глубоко. Витонтала чиривички До могили ходячи. Виплакала чорни очки По милому тужячи. Широкая гуличенька, Як я її пприйду. Чужий батько, чужа мати, Як я ёму догоджу.

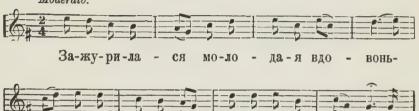
I годячи ни вгоджу
I роблячи ни вроблю.
Чужий батько, чужа мати,
Нияк я їм ни вгоджу.

9. Зажурилася молодая вдовонька...

ка,

що ни

ско-ша-на

зи-лё-на до - бро-вонь-ка.

Зажурилася молодая вдовонька, Шо ни скошана зилёна добровонька. «Ой, ни журися, молодая вдовонька, Буде скошана зилёна добровонька». — «Ой, як я найму косарі молодиї, Буду платити по штири золотиї. Косарі косять, вітричок повиває, Моя травиця отъ коси вилягае. Моє сіничко от соньця висихає. Лес мий миленький на сивум коні грає. Годи, милинький, на сивум коні грати, Ходи до мене вичери вичерати!» -- «Вичерай, мила, ой, вичерай здорова, Ой, уже бо мні заказана дорога. Вичерай, мила, коли есь наварила, Уже мні твоя вичеронька ни мила. Уже мні твоя вичеронька ни мила, Тилько мні мила дівчина чорнобрива». 10 #

— «Тобі дорога, а мні гостинець битий. Скажи, серденько, кого будеш любити?»
— «Ой, як я скажу, кого буду любити, Ой, то ти будеш вельми по мні тужити. Ой, як я скажу, скиль буду жинку брати, Ой, то ти будеш вельми по мні плакати. Ой, есть у мене на Вкраїни дівчина, Ой, вона моє серденько висушила. Як заговорить, як у дзвони задзвонить, Як заспиває, як в скрипоньку заграє».

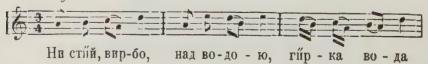
10. Висна красна... (Висення пісьня).

«Висна красна, що нам винисла?»

— «Коробочку жита витрасла,
Старим бабам посидіннічко,
А молодим погуляннічко.
А дівочкам по виночкови,
А хлопчикам по киёчкови».

11. Ни стий, вирбо, над водою... (Висення пісьня). . Adagio.

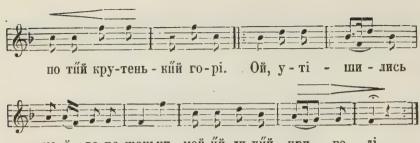

«Ни стий, вирбо, надъ водою. Гирка вода пидъ тобою. Ой, ще гирша моя мати, Нащо мене породила. Нащо мене породила, Щясця, доли ни вдилила. Ой, ни щясця і ни доли, Біле личко, чорни брови». Ой, шли турки с татарями, Нашли дівку з буярами. «Мої ж віте, буяроньки, Одотните мні косоньки. Роспустіте по Дунаю, Нихай пливуть блисько краю. Приде мати воду брати, Буде косу познавати: «Ото коса меї дочки, Меї дочки-волиночки: Моя дочка на Волини, С козаками на Вкраїни; С козаками пье, гуляе I до дому ни думае».

12. Ой, ростилайся, зилёний бирвинку...

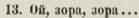

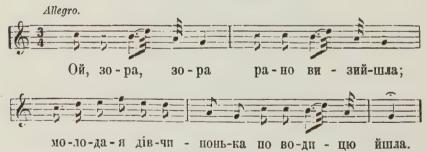
Ой, ро-сти - лай - ся, зи-лё - ний бир - вин-ку,

мо-ї во-ро-женьки мой-їй ли-хіїй при - го - ді.

Ой, ростидайся, зилёний бирвинку
По тий крутенький горі.
Ой, утішились мої вороженьки регіонати расовій дихий пригоді регіонати расовії в ранняя роса:
Як вітёр повіє, а сонце пригріє, рання роса опада; регіонати роса опада; регіонати роса вік вічний пропаде.

Ой, зора, зора Рано визийшла. Молодая дівчинонька По водицю йшла.

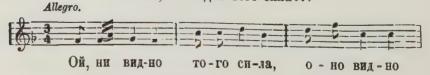
Козак за эю. Такъ як за свею, Полем, полем сивим конем По піїд гіїрьїчку. «Дівчино моя. Напий мні коня: Ой, завиди до криниці, Де зимна вода. Кинь води ни пье, Но копитом бые, Стирижися, дівчинонько, — Вин тебе забые!» — «Ой, нихай же быс, Ни боюся я,---Есть у мене друг любезний, Захилюся я», — — «Я тебе любив, Я тебе кухав, Чириз тебе молодую Мниго нич ни спав. Ой, а ти мене Вже покинула; Бодай твоя вся красонька Марие згинула!»

14. Ой, ти, дівчино, чирвона калино...

«Ой, ти, дівчино, Чирвона калино, Як мні на тебе Дивитися мило! Ой, ти, дівчино, Чирвоная рожо, Як мні на тебе Дивитися гожо! Ой, ти, дівчино, Чирвоная вішнё, Чого на тебе Ниславонька вийшла? Ой, вийшла, нислава, Той ще нихороша, -Кажуть, дивчя, люде, Що ти ни порожня! — «Ой, нихай, говорять, Говорити можна: Котора в дворі, То такая кожна. Ой, а хто хоче Роскоши нажити, То нихай іде До двора служити. Ой, у дворі служба — Ни вилика тужба, Всюди за тобою Хлопци чиридою».

15. Ой, ни видно того сила...

ой, де мо - є ку - хан-нє.

Ой, ни видно того спла, Оно видно покривание. Биг же знае, Биг відає, Ой, де мое кухание. Ой, ни видно того сила, Опо видно грушу. Кого люблю ин забуду I заплакати мушу. Один пише на Волині А другий на Вкраїни; Розривають мое серце Той на дві половини. Один пише на папери. А другий на китайці; Всі прислали с чужих країй в Біли листоньки куханці.

16. Литіла зозулька...

Moderato.

Був у вдо-ви тай о - дён син, но ни дав Биг до-ли. Сборникь и отд. и. А. н. 2

Литіла зозулька Круз синёе море. Був у вдови тай одён син, Но ни дав Биг доли. «Продай, мати, коня, Коня вороного; Ой, ожини, мати, спна, Сина молодого». - «Ой, нащо я маю Коня продавати: Вже бо тебе записали У віїйсько отдати». У вийсько отдаю, Слёзками вливаю; Литить ворон с чужих сторон, Пярийшла й питаю: «Ворон, вороненьку, По світу литаєш, Ой, чи чясто мого сина У вийську видает?» — «По світу литаю, У вийську буваю. Чясто, чясто твого сина У вийську видаю. Чясто твого сина У віїйську видаю, — Над їм стоить ясён місяць, Головку стискає». Ни дай, Боже. смерти В чужим краю вмерти, — Нима кому похавати Салдацький смерти.

17. На пьятий годочок...

На пьятий годочок. На третій денёчок Пошов милий в чумаки; Покинув ля мене Штири сишки новых, Пьяти сиви волики. Вийду я на гору. Вийду на крутую, Сами сиви воли йдуть; В мене молодеї, Вдовушки біднеї. Сами дріїбни слёзи ллють. Ллюция в мене слёзи, Ллюця в мене дрйбии. Як холодная вода. В мене молодеї, Вдовушки біднеї, Нигде родоньку пима. Тилько в мене роду, Тилько в мене роду,

НІо вишновий садочок; Пойду я в садочок, Пойду проходжуся, Свого гора забуджусь.

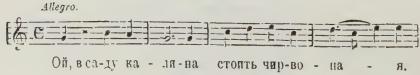
18. Знати, знати, дівчинонько, по личку ...

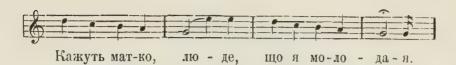
Moderato.

Знати, знати, дівчинонько, по личку, Що лижяла три ниділки в положку. На читверту жива, здорова була, А на пьяту у вишнёвий сад пошла. Ой, на пьяту у вишнёвий садъ пошла І в тім саду три дороженьки знашла. Ой, хто гети (тиї) дороженьки поробивъ? Молод маёр до дівчини приходивъ, По сто злотих у кишені приносив. Ой, бодай той молод маёр ни дождав, Що сто злотих за дороженьку отдав.

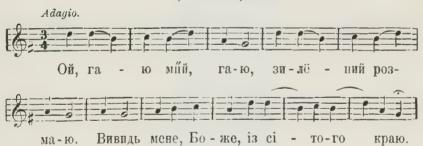
19. Ой, в саду калина...

Ой, в саду калина Стоить чирвоная. Кужуть, матко, люде, Що я молодая. Я ни молодая, Така моя врода, У мого свікорка Добрая вигода. Колодяз на дворі, Видерце на ключі, То мні висиленько По водицю йдучи.

20. Ой, гаю мий, гаю...

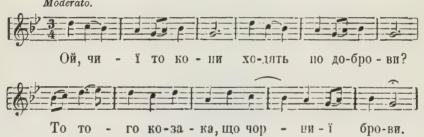
Ой, гаю мйй, гаю, Зилёний розмаю. Вивидь мене, Боже, Із сітого краю. Із гетого краю, Із сітиї хати,

Чи ни пиристануть Вороги брихати. Брихали вороги, Ще й малиї діти. Тепер начинають Близеньки сусіди. Коколю, коколю, Ни рости по полю, Рости у болоти, Ни треба полоти. Я тебе, коколю, За годину сполю, Я свої вороги На рожон виколю. Я тобі, коколю, Вирхи позжинаю. Я свої вороги Попприбуваю. Колітесь вороги С своїми дитками, Як я пийду од вас, То буду людками». Іде козаченько, Всі двори минає Де дівчину чує, Туди заїзжає. Де дівчину чує, Там вичку ночуе. «Дівчинонько моя, Ня стили широко! Дівчинонько моя, Ни стили широко, Постили узенько, Посунься близенько.

Дівчино, Оленё, Говори до мене!» - «Ни могу козаче, Бо дитина плаче. Будуть пиля мене Говорити люде, В мене молодеї Сорочки ни буде». — «Наросте лопушокъ, Пошиеш хвартушок, З білого цвиточку Пошиеш сорочку!»

21. Ой, чиї то кони...

Ой, чиї-то кони Ходять по доброви? То того козака, Що чорниї брови. Ой, чиї то воли Пид гаём ходили? То того козака, Що ми втрох любили. Ой, одна любила, Хустоньку купила,

Другая любила, Хустоньку нашила. Третяя любила, Зіллечко копала, Зіллэчко варила, Козака струїла. Кувала зозулька Чириз сад литячи; Плакав козаченько З вичороньки йдучи. Як пришов до дому, Ни сказав никому, Положився спати На новий кровати. Ой, пришов батепько І став пробуджяти: «Устань, синку, устапь, Ходім вичерати!» - «Ни пуйду я, тату, З вами вичерати, Бо я ни здужаю Головки пидняти». Пришов ёго братик I став пробуджяти: «Вставай, брате, вставай, Ходімо горати!» — «Ни пуйду, братику. С тобою горати, Бо я ни здужаю На воли гукати». Як пришла систринка. Стала пробуджяти: «Устань, брате, устань. Ходімо гуляти!»

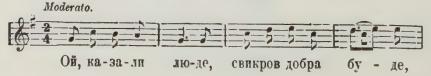
— «Ни пуйду, систринко, С тобою гуляти. Бо я ни эдужаю Ножками миняти». Як пришла матёнка, Стала пробуджяти, Стала пробуджяти, Стала нарикати: Стала пробуджяти. Стала нарикати: «Треба тобі, синку, Людей пошукати!» - «Ни треба мні, мати, Людей пошукати, Но треба мні, мати, Сосновиї хати. Сосновиї хати, Дубовиї дошки. То мні наробили Піїзни вичорочки. То мні наробили Пизни вичорочки, Піїзни вичорочки, Удовини дочки!»

22. Ой, високо, високо клин-дерево...

Ой, високо, високо Клин-дерево од води (2 р.) Ой, хоч вопо високо, Таки листок опаде. (2) Таки листок опаде I на море попливе. (2) Ой, далеко, далеко Мий батенько од мене. (2) Ой, хоч бо ж вин далеко, Таки ж мене спомине. (2) Таки ж мене спомине I дітятком назове: (2) «Ой, десь моє дітятко На чуженький стороні. (2) На чуженький стороні Заставляють робити; (2) До товкача, до млёна, До тяжкого каминя. (2) До сиреї пшиниці, До білеї мучиці». (2) Ой, як милю, так милю, По зернятку кидаю. (2) По зернятку кидаю, По слёзоньци роняю. (2) «На! свікорку, мучицю, Сама пийду в зимлицю!» (2) - «Ни так же я муки ждав, Як я тебе зпибував». (2)

23. Ой, казали люде...

Ой, казали люде, --Свикров добра буде. А свикров лихая, Бо мати чужая. Сама рано встала, Мене ни збудила: Пошла до сусіда, Мене осудила. А я молоденька Всё тое зознала: На другую ничку Сама рано всталя Сама рано вст Волики погнала, Волики пасучи, Слизненько плакала. Ішов мий миленький, Ішов з України; Почув мий голосок За чотири мили. «Чи сива зозулька, У бору литячи; Чи моя милая, Волики пасучи. Чи сива зозулька, То лити до бору, Чи моя милая, То жини до дому. Чи сива зозулька, До бору кувати;

Чи моя милая, То годи плакати!»

24. Туга моя, туга...

Туга моя, туга
Биз вірного друга.

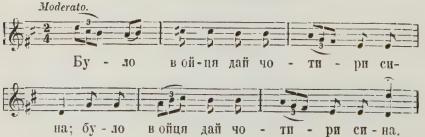
Поламав полиці
От сохи, от плуга.

«Чи мні стати, мати,
Полиці тисати,
Чи мні до дівчини
На всю ніїч махати.»

2 р.
Ой, кину я, кину
Тростину о стину,
А сам до дівчини
На всю ніїчку двигну.

2 р.

25. Було в обця дай чотири сина...

Було в ойця дай чотири сина. (2 р.) Пришло письмо у салдати іти. (2) В найстаршого той дитки малиї; (2) У другого той жона молода; (2) А третёго той жинити пора; (2) А найменьчий вибираецця; (2) З ойцём, з маткою прощяэцця: (2) «Прощяй, отець, прощяй, мати моя, (2) Ой, ще прощяй ти, систро ридная!» (2) Ой, у саду той зозулька куе. (2) По за садом той дороженька йде. (2) Дороженька той убитая, (2) Слёзоньками той улітая. (2) Ой, і всё там тиї рекрути йшли, (2) На ноженьках все зилізо нисли. (2) Всё зилізо понаписуване, (2) Всяким рисом понарисуване. (2)

26. В кого дочок сіп...

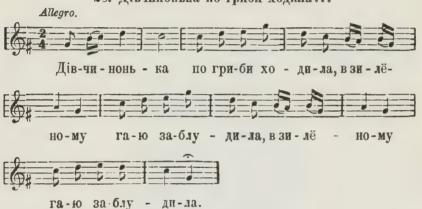
В кого дочок сім, Є долинька всім; Я в батька одна, Долинька лиха. Отдали мене На чужиноньку,

Ни мають мене За дитиноньку. Отдали мене Но накпитися, А нима кому Оступитися. Ой, буде мене Чоловік бити, Ни буде кому Оборонити. Никуди вийти, Поговорити, Свое серденько Розвисилити. «Ой, мила моя, € в тебе кума, — Іди до куми I поговори! Іди до куми I поговори, Своє серденько Я розвисили!» - «Я в куми була I говорила, — Своє серденько Гирш засмутила».

Ішов козаченько из вййська до дому, І сів над водою, нарикає долю: «Доля моя, доля, чом ти ни такая, Чом ти ни такая, як доля чужая? Долинька чужая і пьє і гуляє, І пьє, і гуляє, і всячину має. А я молоденький ни пью, ни гуляю, Ни пью, ни гуляю, Ни пью, ни гуляю й ничого ни маю».

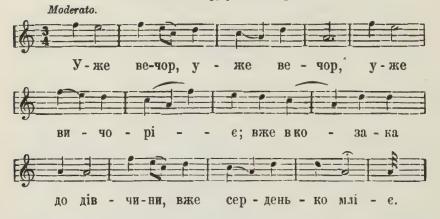
28. Дівчинонька по гриби ходила...

Дивчинонька по гриби ходила, В зилёному гаю заблудила. Приблудилась к зилёному дубу. «О тут же я ночувати буду! Я думала, що дуб зилиненький, А то стоїть козак молоденький! Ти, козаче, поганий гультяю, Вивидь мене на дорогу з гаю!» — «Коб ти, дивчя, дороги ни знала, Ти б козака гультяём ни звала. Куплю тобі квартиноньку меду, Тогді тебе на дорогу зведу.

Куплю тобі квартиноньку пива І нароблю пад тобою дива».

29. Уже вечор, уже вечор...

Уже вечор, уже вечор, Уже вичоріє; Вже в козака до дівчини Вже серденько мліє. «На дзін добрий, дівчинонько, На дзін добрий, серце!» Вона ж ёму отказуе: «Заби жинку першу!» - «За що маю, дівчинонько, За що жинку бити, Моя жинка молодая, То буде просити!» Як ударив милий милу, Милу в головоньку, Покотилась милинькая, З гори в долиноньку. Як ударив милий милу, Мила подалася;

У милиї кров чирвона З личка полилася. «Сусідоньки, добри люде, Дайте матци знати, Нихай іде свеї дочки На смерть доглядати» Іде мати гулицею, Гулиця широка. Лижить дочка в оконичку, Личко против соньця. Як увийшла мати в хату, Ручки заломила; Як узяло за серденько, Чут з жялю ни змліла. «Ой, що бо ти, моя доню, Так провинилася, Ой, що твоя свитличенька Кровью залилася?» - «Як ни знаю, моя мати, Коли родилася, Так ни знаю, моя ридна, Чим провинилася!» — «Сусідоньки, добри люде, Дайте попу знати. Нихай іде меї дочки На смерть сповидати!» — «Ой. тещенько, голубонько, Нащо докучяти! Сажень зимли, штири дошки, — I буде лижяти.» — «Тобі, доню. тобі, ридна. Тобі в зимлі гнити. А ти будеш, вражий сине, Кайдани носити!...»

«Порадила, дівчинонько, Як милую бити, Тепер порадь молодого, Як на світи жити.» — «Ти думаеш, козаченьку. Жярти ля забави? Ой, маєш ти свою жинку. Ни йди до куханки.»

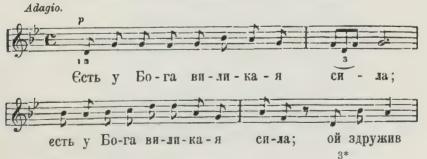
30. Ой, Морозе, Морозе...

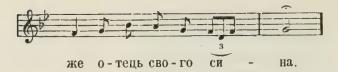

Ой, Морозе, Морозе,
Ой, ти, гарний козаче!
Як по тобі, Морозе,
Українонька плаче!
Ой, ни так Україна,
Ой, як тоє гарне військо, —
Плаче, тужить, прилягає
Чириз містечко йдучи.
Ой, ни так тоє віїйсько,
Ой, як тая стара мати, —
Плаче, тужить, прилягає
По своёму дитяти.

Як виїхав козаченько За зилёниї ліси, Оглянувся назад себе, -Бижить братичок старший. Ой, бижить же вин, бижить, Хустиною махає: «Ой, вирнися, ридний брате, Уже мати умирае!» - «Ой, нихай умирае, Вже бо я ни вирнуся, Ой, вже бо я ни вирнуся. Бо гирш жялю набируся!» Як виїхав козаченько За зилёниї луги, Оглянувся назад себе. — Бижить братичок другий. Ой, бижить же вин, бижить, Хустиною махає: «Ой, вирнися, ридний брате, Вже дівчина умирає!» — «Шо найхучій кони гнати, Себ живую застати! До дохтора дати знати, Чи ни миг би ради дати!»...

31. Есть у Бога виликая сила... (Набіїжна.)

Есть у Бога виликая сила. (2 р.) Ой, здружив же отець свого сина. Казав ёму той у пари жити, (2) А вин пошов на пушу блудити. Блудив же вин триццеть три літи; (2) Пришов к ойцю, т мацци, як зимля вчирнівши. Ёго отець, мати ни узнала, — (2) В свойим дому за старця приймала. Казав отець хату збудовати, (2) Своїм слугам вірно доглядати. Казав слугам вірно доглядати, — (2) Істи, пити старцю доношяти. Пришло старцю кончаніє віку; (2) Казав собі карту списати. Казав собі карту списати (2) I по смерти в ручиньках диржяти. «Віте, слуги, дайте ойцю знати, (2) Нихай іде старця хавати». Пришов отець, ставъ карту читати, (2) Ой, став же вин жялобно (жялосно) плакати: Ой, гиркий наш, гиркий нашъ світу! (2) Оликсію, сину наш, квіту! Чи вже ти йдеш Богу служити; (2) Ми ще хочем на стим світи жити!» — «Віте, слуги. дайте мацци знати, (2) Нихай іде старця хавати». Пришла матка... «Віте, слуги, дайте брату знати»... «Оликсію, брате міїй, квіту»... «Віте, слуги, дайте милуй знати

Нихай іде старця хавати». Пришла мила... «Оликсію, другу міїй, квіту! — Чи вже ти идеш Богу служити, Ми ще хочем на стим світи жити».

32. У ниділю по обіди... (Набижна).

У ниділю по обіди Ходив пан Биг по всим світи. (2) Ходив же він жибруючи, Грішних людей пробуючи. (2) Ішов пан Биг темним лісом, Тамъ дівчина воду брала. (2) «Дівко, дівко! дай мні води, Я помию руки ноги». (2) — «Гостю, гостю, вода ничиста, Калиною набавлёна». (2) - «Дівко, дівко, вода чиста, А ти сама то ни чиста, (2) Бо сім синйв породила, Ни жядного ни христила; (2) Ни жядного ни христила, — Всйськи в мене за двирима». (2) Дівка стала і злякалась, На коліна прид їм клякла. (2)

«Ой, стий, дівко, ни лякайся, Йди до попа сповидайся!» (2) Дівка в церкву уступила, Всі святиї посмутила. (2) Дівка в церкву пришла, стала, На сім сажнив зимля впала. (2) Усі дзвони задзвонились, Усі свічки запалились, (2) Усі дяки зачитали, Як гришницю сповидали. (2) Стали дівку причящяти, Стало тіло осипатись. (2) Мали діти з мертвих встали, Грішне тіло позбирали. (2) Грішне тіло позбирали, В бистре пекло повкидали. (2) «Тобі, матко, въ пекли бути, Нам, малэньким в раї жити.» (2)

33. На горі сонико, в долини туман...

На горі сонико, в долини туман.
На моййм серденьку вилика туга.
На моййм серденьку вилика туга,
Що мого милого у дома нима.
У саду вішенька, опадає цвіт.
Нима милинького, десь пошов круз світ.

А я молодая той за їм услід. Простояла ничку пид новим двором. Свого милинького виглядаючи: Свого милинького виглядаючи, Его гостинчикув дожидаючи. Мий милий іде, гостинчик визе, Визе гостинчичок — дротяную пліть. Ой, тая плітёшка рострипалася. А я молоденька догадалася; У нову комору той схавалася, Дубовими дверми зачинялася, Лютраним замочком замикалася, В нови чиривички обувалася. В сіриї жупани одягалася, В білое платтечко завивалася. В новое юстерко приглядалася, Сама свему личку удивлялася, -Ой, де моя краса подивалася, Що я дівчиною красувалася. Чи я тебе, краса, в корчмі пропила? Чи я тебе, краса, так прогуляла?...

34. Годи, дубе, на горі стояти...

Годи, дубе, на горі стояти, Вже чяс, пора листу опадати. Записали милого в салдати,
По ййм плаче старенькая мати.
— «Ни плач, мати, бо вже ти старая,
Нихай плаче жона молодая.
Нихай плаче жона молодая,
Бо у жони дитина малая»...
— «Поїду я в Новий Городочок,
Себ поспіти на красний торжочок
Куплю собі шяпку дорогую,
А до боку шяблю золотую;
І поїду до віїйська служити,—
Мні здаецця, і там буду жити».

35. В кого дочок сім...

В кого дочок сім, Є долинька всім; Я в батька одна, Долиньки жадна. Отдали мене На чужиноньку; Ни мають мене За дитиноньку. Отдали мене Но накпитися; Ой, нима кому Оступитися.

Ой, позичу я В зозульки крилок I поличу я В батенькив садок. Ой, сяду, паду В вишнёвум саду, На тий вішеньци С самого краю. На тий вишеньши Стану кувати, Ой, чи ни вийде Матёнка с хати. Вийшла матёнка Із хати на двир: Почула вона Голосочок мий. «Ой, старий, старий! Щось нам Биг дае, Що в нашим саду Зозулька кує! Чи зозуленька С темного гаю, Чи мое дитя С чужого краю. Се зозуленька, То в сад кувати, Се моє дитя, Прошу до хати! Се зозуленька, — Ягодки їсти, Се моє дитя, ---За столом сісти. Ля зозуленьки Вода в криниці, 12 *

Ля меї дочки Пиво в бутельци.»

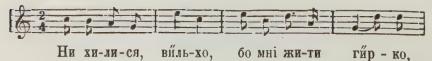
36. Тихо, тихо Дунай воду нисе...

Тихо, тихо Дунай воду нисе. (2 р.)
Ой, ще тищий (тихчий) дівка косу чете. (2)
Що начете, до Дунаю нисе. (2)
У Дунаю явор зилиненький; (2)
Пйд явором коник вороненький; (2)
На конику жумір молоденький. (2)
Сидить собі, у скрипоньки грає. (2)
Струна к струні стиха розмовляє: (2)
«Порвімося всі дванаццеть струни (2)
І задаймо свему пану туги.» (2)
Стидно, стидно вдовиному сину, (2)
Що вйн зрадив хорошу дівчину; (2)
Сам поїхав отцйль на Вкраїну (2)
І покинув дивчя нищясливу. (2)

37. Ни хилися вильхо...

Moderato.

Ни хилися вильхо, Бо мні жити гирко. (2) Ни хилися сосно, Бо мні жити тошно. (2) Ни хилися вйльхо Мижи дорогами, (2) Бо мні трудно жити Мижи ворогами. (2) Яснинький соколю, Ни литай по полю. (2) Сива зозуленько, Ни куй голосненько; (2) [Ни кий] Ми пробуди мого Гостя дорогого; (2) Бо я сама знаю, Коли пробудити: (2) Як ясное сонце Буде зиходити...(2) «Уставай, братику, Уставай ридненький! (2) Бо вже наставає Динёчок біленький. (2) Уставай, братику, Устань голубочку! (2) Ой, стоїть ля тебе Водиця в кубочку. (2) Водицею вмийся, Ручничкомъ утрися; (2) На мене, братику, Той і подивися!» (2) 12 *

— «Водицею вмиюсь, Ручничком утруся; (2) На тебе, систринко, Той ни надивлюся. (2) Систро наша, систро, Чого постаріла? (2) Чи горилку гнала. Чи пиво варила? (2) Чи дочки вдавала, Чи сини жинила?» (2) — «Пива ни варила, Горилки ни гнала; (2) Синив ни жинила, Дочок ни отдавала. (2) Тим я постаріла, Що доля лихая.» (2)

38. Ой, зіль моя дай зилёная...

Ой, зіль моя дай зилёная, Деревушка дай висёлая. По ййй ходжу, ни находжуся, Кого люблю, ни налюблюся, В ночі сплячи, а в день роблячи, С соловієньком говорячи. «Соловійку! ой, ти, братику мий, Чи ни був ти на мойий стороні? Чи ни був ти на моййй стороні, Чи ни тужить отець, матка по мні?» — «Тужить, нудить, прибираєцця, Тебе в гости дожидаєцця. Тужить, нудить, на лижечку лижить, Праву ручку на серденьку диржить: — «Трудно же мні і моййй голові І дитяту на чужий стороні, В чужйх людёх пробуваючи, Усякому догоджяючи.»

39. Там ийд гаём зилиненьким...

Тамъ пйд гаём зилиненьким, (2 р.)
Ой, там горе мій миленький.
Понису я ёму їсти, (2)
Чи ни скаже він миі сісти.
Понису я ёму пити, (2)
Чи ни стапе говорити.
Він наївся і напився, (2)
І на рулі повалився.
«Вставай, милий, чом ни гореш, (2)
Чом до мене ни говориш?»
— «Ой, я лижу, я думаю: (2)
Ни по мисли жіїнку маю.»
— «Ой, ни брав ти мене в ночі, (2)
Ни вилизли тобі очи;

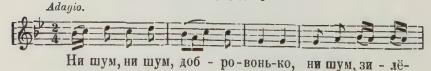
Було мине вперш ни брати, (2) Було людей роспитати. У нас люде ни татари, (2) Вони б тобі росказали!»

40. Чириз тое селце... (Висення пісьня).

Чириз тоє селце
Визёне диревце. (2 р.)
Я с того диревця
Світёлку збудую. (2)
Світёлку збудую,
Навколо вмалюю. (2)
Ой, вималювала
Три місяці ясних;
Три місяці ясних,
Три молоцці красних. (2)
Ой, вималювала
Три зороньки ясних;
Три зороньки ясних,
Три дівоньки красних. (2)

41. Ни шум, ни шум, добровонько...

Ни шум, ни шум, добровонько, Ни шум, зилёная, Ни плач, ни плач, рекрутошко, Ни плач, молодая! Ни плач, ни плач, рекрутошко, Ни плач, ни журися, Що поїхав твіїй миленький I ни ожинився. Ни далеко вий поїхав, — Тилько до Варшяви. Блисько сила, блисько млина Бьють у барабани. Ой, там ходить твий миленький, Ходить, поглядае, Вйи от тебе молодеї Писём дожидає.

42. Ой, мий милий захворів...

Ой, мий милий захворів, Киселику захотів; Ой, хо і охо! киселику захотів. Ой, цить, милий, ни вмирай, Киселику дожидай; Ой, хо... Ой, пойду я на сило I позичу я овса; Ой, хо... Ой, молола той овес Тай сім дён, як одён; Ой, хо... Рошинила той кисіль На холодийй воді; Ой, хо... Ой, пойду я на сило, Позичу я ришита; Ой, хо... Ни достала ришита, Но достала борони; Ой, хо... Ой, цпдила той кисіль Тай сім дён, як одён; Ой, хо... Ой, варила той кисіль На холодним жяру; Oň, xo... Поки кисіль укипів, Мий миленький одудів; Ой, хо... Як на покутті лижяв, То ще було трошки жяль Oŭ, xo... Чириз сило як вила,

То ще трощки «загула»; Ой, хо... Як вивили за сило, То вже стало висёло; Ой, хо і охо! то вже стало висёло!

43. Ої, вилинь, вилинь, зозуленько, з луга... *Moderato*.

Ої, вилинь, вилинь, зозуленько, з луга, (2)

Ой, чи ни одийде од серденька туга. (2)

Ої, взяли, взяли вдовиного сина. (2)

Вийшла удовонька, на порози сіла; (2)

На порози сіла і чут ни зомгліла. (2)

«Ой, вирнись, синоньку, змию головоньку!» (2)

— «В чужіїм краю, матко, дрибниї дощі йдуть, (2)

Ої, там вони мні головку вимиють.» (2)

— «Ой, вирнись, синоньку, счишу головоньку!» (2)

— «В чужим краю, матко, тирновиї корчі, (2)

Ої, там вони мні головку вичишуть.» (2)

44. Там на горі сухий дуб розвився...

Moderato.

Там на горі сухий дуб розвився. (2) У комори милий з милию сварився; (2) Посварився і чут ни побився. (2) Пришов милий с комори до хати: (2) «Мати, мати, порядниця в хати, (2) Порадь мене, як милу карати!» (2) — «Возьми, синку, дротяну нагайку, (2) Счирни її, як чорную галку.» (2) Ой, з вичора мила говорила; (2) У пивночи нагайка шуміла; (2) На свитание милая заснула. (2) Ой, заснула, навіки заснула. (2) Пришов милий с комори до хати: (2) «Мати, мати, порядниця в хати, (2) Порадила, як милу карати, (2) Тепер порадь, як її будити!» (2) — «Возьми, синку, дитину малую, (2) Нех пробудить матку молодую.» (2) - «Нихай плаче, хоч ни перестане, (2) Вжеж бо моя головка ни встане... (2)

45. Ганна в Ганни ночувала... (витинание). Aillegro vivace.

46. (Мотив № 7).

Уже вечор вичоріє, Темна ничка наступає: Щось на мої чорни очи Нитди сон ни бувае. Біла постіль застилёна. Я ни буду на ййй спати, Осидлаю кониченька, Іду милиї тукати. Як приїхав до корчомки, — Моя мила пье, гуляе; Хотів її зачипити, Мене мати лає; «Ни зачипай, мий синоньку, Бо уже вона ни твоя, — Вона шельма, роспусниця, Поглядає скрива!» — «Ой, ни правду, мати, кажеш,— Есть бо вона моя мила, Ії погляд хорошенький, Сама чернобрива».

47. Усі куре на сідали... (Мотив № 7).

Усі куре на сідали, Півень на порози.

Усі миленьки у дома, А міїй у дорози. Ой, чи ёго сніжок замів, Чи митилицею. «Чом ни ходиш, коли любиш, Мею гулицею?» — «Ой, я ходив; ой, я любив, Но ни залицявся; Ой, ти мене осудила, Я ни сподивався». — «Ни я тебе осудила, Судили нас люде, Що з нашого куханнечка Ничого не буде. Що з нашого куханнечка Ни слави, ни вжитку, Чорним очкам спания нима, Ножкам зопочивку. Вилий воду на колоду, Нихай вода рине; Пиристаньмо любитися, Нихай марие згине. Вилий воду на колуду, Нихай заринає; Пиристаньмо любитися, Нихай загинае. Нима води в колодязи, Десь випили орли; Нихай моїм вороженькам Сяде скула в горли. Нима води въ колодязи. Випили андики; Ой, себ моїм вороженькам Скрутило язики.

Посію я яру руту Мижи дорогами; Пропала я молодая Мижи ворогами!»

48. Там за гаем зилиненьким... (Мотив № 3).

Там за гаем зилиненьким Рвала дивчя лён дрибненький. Рвала вона, ни дорвала, К сирий зимлі припадала. Рвала, рвала, ни кончила I синочка породила. Ой, синочка породила. До Дунаю говорила: «Дунаю мий тихесенький, Синочку мий малюсенький: Чи мні тебе годувати, Чи в Дунаю утопити? Утопити — од Бога гріх, Годувати — од людей сміх!...» Почув тое біл молодець, Кинув косу на покоси; Кинув косу на покоси, А сам побіг до дівчини. «Дівчинонько моя мила, ІНо ти собі говорила; Що ти собі говорила, Як сипочка породила?» Вона ёму ни сказала, Тіїлько гіїрко (сліїзно) заплакала. «Годуй, годуй, дівчинонько, Як нас мати годувала. Буде тобі утішенька, Чужим людюм услуженька».

49. Бодай тая крута гора... (Мотив № 7).

Бодай тая крута гора
Марненько пропала, —
Я піїд єю жито жяла
Вичероньку стиряла.
Потиряла вичероньку
І тепер і вчора.
Ой, щось моя милинькая
Смутна, ни висёла.
Чи вороги прислужили,
Чи лихиї люде,
Що з нашого куханнечка
Ничого ни буде.

50. Ой, ти, вирбо зилиненькая... (Мотпв № 10). (Висення пісьня).

Ой, ти, вирбо зилиненькая, Як на тобі голлячче гнецця! «Нихай гнецця, нихай дамницця, Таки ж бо я зилёна буду». Ой, ти, дівко молоденькая, Як за тебе молоцці быюцця! «Нихай быюцця, хоч і ладяцця, А на мене нех ни надяппя. Як я зросту, як я виросту, Тоя пійду той за старосту; За старосту за старенького, За писара молоденького. Бо той писар виликий богач: Купив сукню ще й зилин кабач. У кабачі конопельки рвати. У суконьци добре погуляти. До конопель голова болить, До гуляния той душя горить».

51. Посію я руту... (Висення пісьня)

Посію я руту, Руту за рикою; Посажу диревко За морем близенько. Моя рута зийшла, Зіллечком поросла; Чяс руту полоти, Вирхи пожжинати. Пора пожжинати, У виночок вити; У виночок вити, На Дунай пустити. Хто виночок пойме, Той дівоньку возьме; Хто винок достане, То той моїм стане. Подобицявсь (имя) Виночок поняти, Виночок поняти I дівоньку взяти.

Як ступив ногою,—
По пояс водою.
Як ступив другою,—
На дно головою.
Ої ти, Дунаю,
Ой ти тихесенький,
Пропадає хлопець,
Хлопець молоденький.
А ти, дівчинонько,
Бодай ни дождала,
Ой, нащо ти хлопця
Взяла змарнувала!

52. Ой, де бути, то бути...

Ой, де бути, то бути; Гей, ой, де бути, то бути, У стим силі ни бути. У стим силі всё луги, Гей, у стим силі всё луги I на мене вороги. У стим силі всё поля, Гей, у стим силі всё поля. Долинько бідна моя!

У стим силі горую,
Гей, у стим силі горую
І рик на рик бидую.
У стим силі працюю,
Гей, у стим силі працюю
І що ночи слёзи ллю.
Полюбила бідна я,
Гей, полюбила бідна я
Пьяниченьку гультяя
Пьяниченька в корчмі пьє,
Гей, пьяниченька в корчмі пьє,
Приде до дом мене бьє.

53. Ти поїдеш, мні гирш буде...

Ти поїдеш, мні гирш буде;
Тебе забьють, мні жяль буде;
Гей, тебе забьють мні жяль буде.
Молоду мене покинеш,
Сам поїдеш і загинеш;
Гей, сам поїдеш і загинеш.
Возьмуть коня вороного,
Тебе забьють молодого;
Гей, тебе забьють молодого.

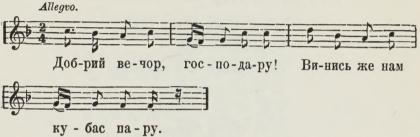
«Покидаю тебе Богу,
А сам їду у дорогу;
Гей, а сам їду у дорогу.
Сам поїду на Вкраїну,
Може дасць Биг ни загину,
Гей, може дасць Биг ни загину».
Ти поїдеш воювати,
А я буду горувати;
Гей, а я буду горувати.

54. Вітёр голде шибае.

Дівчинонько чорнобрива, Ти мні серце висушила, Сядь коло мене близенько, Заспивай мні голосненько».

55. Добрий вечор, господару... (Коляда).

Добрий вечор, господару! Винись же нам кубас пару. Ой, походи коло пічки, Пошукай нам пирепички. Ой, походи коло кваски, Пошукай же нам кубаски. Винись сала, ни скупися, Себ твий ячмінь уродився; Себ нажяли сто кип жита, Себ симья була вся сита. Себ скотинка водилася, Себ пшиниця родилася. Себ горілку випивали, Колядпичкив чястували.

56. Повій, повій, тихій вітру...

Повій, повій, тихий вітру, Із-за крутеї гори. Ой, вирнися, мій синоньку, Із чужеї сторони. «Ой, як же мні повіяти Із-за крутеї гори». «Ой, як же мні вирнутися Із чужеї сторони. Ой, як же мні вирнутися У ридную сторону, Коли мене записали На турецькую войну. Ни плач, отець, ни плач, мати, Ни плач, жона молода: Я приїду, се ни згину, Чириз три года».

57. Ой, був собі Лазар...

Ой, був собі Лазар, бідний чоловік, А ёго брат Улиян вельми богатий. Ої, сидить Улиян собі с панами, А ёго брат Лазар трасе торбами. Носить собі Улиян з шолку одіннє, А ёго брат Лазар диряве траньте. Ой, богатий Улиян вино і мід пьє, А ёго брат Лазар гирки слёзи лле. Ой, богатий Улиян с панами грає, А ёго брат Лазар крошки збирає... На тим світи Лазар в раї панує, А ёго брат Улиян в пекли бидує. Н тим світи Лазар живе у добрі, А ёго брат Улиян кипить у смоли.

